

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Judecător: Valentin Lastavețchi
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: L.Bulgac, S.Gîrbu, Gr.Dașchevici

ÎNCHEIERE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

Având în componență sa:
Președintele completului,
Judecător:
Judecători:

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu și Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău,

în cauza civilă la acțiunea depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului Municipal Chișinău, intervenienți accesorii Bumbu Angela și Bumbu Anatolie, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2018,

c o n s t a t ă :

La 04 mai 2017, reclamantul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (în continuare OTC al Cancelariei de Stat) s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Municipal Chișinău, intervenienți accesorii Bumbu Angela și Bumbu Anatolie, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.2/28-27 din 09 martie 2017 „Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ din str. xxxx lui Anatolie Bumbu”, s-a decis atribuirea lui Anatolie Bumbu în proprietate privată a unui lot de pământ cu suprafața de 812 m.p. din str. xxxx.

A invocat că în conformitate cu art. 64 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, a efectuat controlul sub aspectul legalității deciziei vizate și a constatat că, actul administrativ enunțat contravine legislației în vigoare, motiv pentru care la 07 aprilie 2017, a înaintat pârâtului notificarea nr.1304/OT4-653, solicitînd abrogarea deciziei menționate, însă nu a primit răspuns.

Din considerentul că după cum invocă OTC al Cancelariei de Stat decizia Consiliului municipal Chișinău care constituie obiectul prezentei acțiuni a fost

emisă contrar prevederilor legale, s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune, solicitând anularea deciziei respective.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 18 septembrie 2017, acțiunea înaintată de OTC al Cancelariei de Stat a fost admisă, fiind dispusă anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 2/28-27 din 09 martie 2017 „Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ din str. xxxx dlui Anatolie Bumbu ”, ca fiind emisă contrar prevederilor legale.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că Consiliul municipal Chișinău la adoptarea actului administrativ care se contestă în prezenta speță a ignorat prevederile art. 9 alin. (2) din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317 din 18 iulie 2003 care stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

Totodată, instanța de fond a relevat că Consiliul municipal Chișinău, ca autoritate publică locală a exercitat dreptul de dispoziție, prin vânzare, cu privire la un lot de pământ care nu-i aparținea cu drept de proprietate. Or, în Registrul bunurilor imobile lipsesc date cu privire la proprietarul terenului din str. xxxx.

În concluzie, prima instanță a concluzionat că Consiliul municipal Chișinău la adoptarea deciziei nr.2/28-27 din 09 martie 2017 „Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ din str. xxxx lui Anatolie Bumbu”, nu a ținut cont de prevederile legale referitoare la atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ (f.d.67-70).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 septembrie 2017 și, respectiv la 03 octombrie 2017, Consiliul municipal Chișinău și avocatul Croitor Alexei, în interesele apelantei Bumbu Angela au declarat apeluri nemotivate, iar la 17 ianuarie 2018 și, respectiv la 23 ianuarie 2018 apeluri motivate împotriva aceleași hotărâri, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către OTC al Cancelariei de Stat să fie respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.87-89,97-98).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2018, au fost respinse cererile de apel declarate de către Consiliul Municipal Chișinău și de către avocatul Croitor Alexei, în interesele apelantei Bumbu Angela și menținută hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 18 septembrie 2017.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic. De asemenea, în cadrul judecării cauzei, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea a Drepturilor Omului.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 18 aprilie 2018, Consiliul municipal Chișinău a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către OTC al Cancelariei de Stat să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea cauzei instanțele de judecată inferioare au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

La fel s-a indicat că, la caz, actele judecătorești sunt ilegale și neîntemeiate și care urmează a fi casate, deoarece în speță greșit s-a constatat că Consiliul Municipal Chișinău nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate, or, potrivit anexei deciziei Consiliului Municipal Chișinău nr. 11/52 din 23 februarie 2014 bunul imobil cu numărul cadastral xxxx a fost delimitat ca bun proprietate al administrației publice locale, iar potrivit Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, bunurile domeniului privat al unității administrativ – teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii.

În rezultat, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii (f.d.187-191).

La 19 mai 2018 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței (f.d.142), însă fără careva rezultat, motiv pentru care admisibilitatea recursului s-a dispus în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, decizia recurată a fost pronunțată la 01 martie 2018 (f.d.117), iar recursul a fost depus la 18 aprilie 2018 (f.d.135).

Examinând temeiurile recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost

încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat

împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Instanța de recurs mai reține că CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău,.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean